

[Lone Dybkjær]

kan komme ud for i sit liv, at man føler, at man er ligeegyldig, at der ikke er nogen, der har brug for én.

Mit andet udgangspunkt skal være, at både de arbejdsløse og alle andre mindretal – hvad enten det drejer sig om handicappede, indvandrere, kortere eller længerevarende syge – er fuldstændig afhængige af, hvad vi, flertallet, gør. Mindretallet kan strengt taget ikke gøre noget selv i et demokratisk samfund. Det er flertallet, der skal stemme mindretallets rettigheder igennem, og derfor står vi, flertallet, med et fuldstændig ekstraordinært ansvar.

For det tredje kan man sige, at de veje, vi hidtil har betrådt, simpelt hen viser, at det ikke kan bruges. Vi har jo forsøgt af god vilje alle sammen, og vi har bare måttet konstatere, at vi faktisk ingen vegne er kommet. Og jeg synes, at disse tre hovedområder ud over det, jeg har skitseret i fremsættelsen, er det helt afgørende.

Så er der naturligvis et hav af problemer i det her. Det kan jeg jo også godt se, og hvis ikke jeg havde kunnet se det, havde jeg kunnet høre det. Men jeg vil gerne sige, at det er der minsandten også i dagens situation, og det er det, der er afgørende for mig. Dagens situation er fuldstændig problemfyldt, men jeg tror naturligvis på, at forslag som de foreliggende og andre forslag må være et oplæg, ikke alene til en debat, men også til konkret handling. Andre må komme med deres forslag, og lad os så se, hvad vi kan nå frem til.

Så har der naturligvis også været en række reaktioner. Jeg vil sige, at jeg forstår udmærket godt SiD, der har kaldt mig et blålys, kaldt forslagene for blålys, kaldt De Radikale for blålys. Nu har jeg jo som bekendt ikke noget imod den blå farve, men jeg kan egentlig godt forstå, de er bange. Jeg kan godt forstå, de er bange for forslag, som kan indebære, at de bliver udstødt. Det vil det i hvert fald kunne føre til, hvis ikke vi passer på, det er da fuldstændig rigtigt. Hvis ikke vi gør noget særligt, kan der ske en udstødelse.

Derfor synes jeg også, det er vigtigt, at vi understreger, at der skal være tale om nye job, og jeg synes også, det er vigtigt, som SF har været inde på, at vi kan sige, at på de enkelte arbejdspladser kan vi lave nogle konkrete aftaler mellem medarbejder og virksomhedsleder. Det er helt klart den type tiltag, der skal til for, at man ikke får skabt den angst, som er helt forståelig,

og derfor synes jeg i virkeligheden ikke, man kan dadle fagforeningerne for så forfærdelig meget i denne sammenhæng.

Derfor er jeg egentlig mest forarget over arbejdsgivernes reaktion, som jeg synes er helt fortvivlende. Jeg vil egentlig godt starte med at sige, at arbejdsgiverne har jo retten til at lede og fordele arbejdet. Arbejderbevægelsen har også nogle pligter, men hvor er arbejdsgivernes pligter? De har nogle rettigheder, men de har ingen pligter, og jeg synes helt overordnet, at vi må sige, at hvis ikke de private arbejdsgivere i dette land føler en pligt til at skaffe flere arbejdspladser, er nogle af vi andre nødt til at gøre det. Så enkelt er det. Vi kan ikke tillade, at det her fortsætter. De har fået chancen.

Og derfor synes jeg, vi nu står over for at måtte sige: Kære arbejdsgivere, hvis I vil bevare retten til at lede og fordele arbejdet, må I altså også påtage jer pligterne. Det er det, det handler om. Og så kan det ikke nytte noget, at man fremhæver flaskehalse, og det kan ikke nytte noget, at man fremhæver alle de problemer, der findes, for hvor er planlægningen hos arbejdsgiverne? Hvor er den planlægning, der gør, at vi ikke får flaskehalse? Den er der jo ikke, den ene undersøgelse efter den anden har jo dokumenteret, at arbejdsgiverne planlægger ikke mere end en uge eller en dag eller en måned frem. Nogle af de store gør selvfølgelig noget mere, det skal de alene af hensyn til funktionærloven. Men mange gør det ikke, og det er et kerneproblem. Og når arbejdsgiverne ikke kan fortælle, hvad samfundet skal præstere af uddannelser hos f.eks. de ledige, er der jo ikke noget at sige til, at vi får flaskehalse. Jeg synes ikke, at de argumenter, der har været fra arbejdsgiverside, har været særlig gode. Jeg synes desværre også, at hvis vi kigger rundt, er der ikke nogen nye initiativer – forståeligt nok, fordi alle initiativer går på effektivisering og rationalisering, med andre ord noget, der fører til øget arbejdsløshed. Og her bliver vi altså nødt til at sige: Hvad vil I så gøre med de arbejdsløse? Det er også jeres ansvar, og hvis ikke I påtager jer ansvaret, må vi andre altså gøre det.

Så vil jeg da også sige, at der heldigvis har været mange arbejdsgivere, der har ringet og sagt, at så snart forslaget gik igennem, ville de gerne antage nogle. Det har jo været positivt, det tyder altså på, at der jo er arbejdsgivere,